

KONFERENCIJA

Šiuolaikinėje visuomenėje – šiuolaikiškas mokinys

Laima STONKUVIENĖ

Į tradicinę rajono mokyklų vadovų rudens konferenciją „Ugdymo kokybės gerinimo galimybės“ J. Pabrėžos universitetinėje gimnazijoje susirinkę direktoriai, pavaduotojai, profesinių sąjungų atstovai aptarė švietimo veiklos aktualijas ir prioritetus, švietimo politikos gaires Savivaldybėje, efektyvų švietimui skiriamų lėšų paskirstymą ir panaudojimą, mokytojo kompetenciją mokinio pažangai. Pagrindinis tikslas lieka tas pats – šiuolaikinėje mokykloje turi būti ugdomas šiuolaikiškas mokinys.

Visiems – daugiau dėmesio

„Man mokytojų rudens konferencija – tarsi barometras. Gavęs kvietimą į konferenciją, suprantu, kad vasara baigėsi, ugdymo įstaigos vėl prisipildys šurmulio, – kalbėjo meras Juozas Mažeika. – Esate vertybių puoselėtojai, nukreipiantys mokinius prasmingai veiklai, ruošiantys tolesniam gyvenimui. Darna, geras mikroklimatas mokykloje – sėkmės garantas pasiekti gerų ugdymosi kokybės rezultatų. Gyvenime sunku įsiminti istorijas, datas, bet kiekvienas atsimename mokyklą, kurioje buvo gera mokyti, mokytoją, buvusį pavyzdžiu. Linkiu, kad tik kaip gerą savo mokyklą ir mokytojus prisimintų visi Jūsų mokiniai.“

Tradicinėje rajono mokyklų vadovų rudens konferencijoje šiemet kalbėta apie ugdymo gerinimo galimybes.

Švietimo ir mokslo viceministrė Genovėita Krasauskienė rajono mokyklų vadovams linkėjo keturių dalykų: kiekvienam bendruomenės nariui sukurti fiziškai ir emociškai saugią mokyklą, nes tik tokioje aplinkoje kiekvienas vaikas gali augti ir užaugti; dėmesio mokiniui siekiant kiekvieno pažangos, nes mokiniai skirtingi; dėmesio kiekvienam mokytojui – vertinti jį, sudaryti kuo geresnes sąlygas dirbti; Savivaldybės valdžiai – dėmesio mokyklos vadovui. „Vertinkite vadovus, nes už jų pečių – bendruomenės. Jie tarsi dirigentai – jeigu norite, kad mokyklų bendruomenių chorai skambėtų darniai, padėkite direktoriams“, – Savivaldybės vadovų prašė viceministrė.

Sprežtinios problemos

Švietimo skyriaus vedėjo Antano Sungailos teigimu, 2016 metų Kretingos rajono švietimo veiklos programoje numatytas tikslas – siekti aukštesnės švietimo kokybės rajono mokyklose, svarbiausias mokyklos veiklos rodiklis – ugdymo rezultatai, mokinių pasiekimai. Tai priklauso nuo daugybės faktorių: ugdymo aplinkos, mokytojų kvalifikacijos, mokinių mokymosi motyvacijos ir gebėjimų, tėvų bendradarbiavimo su mokykla ir, be abejo, nuo mokyklos lankomumo. Geras pamokų lankomumas yra svarbi prielaida siekiant gerų mokymosi rezultatų.

„Savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklose per 2015-2016 mokslo metus, palyginti su 2014-2015 m. m., praleista 66 668 pamokomis mažiau. Vidutiniškai vienas mokinys per praėjusius mokslo metus praleido 65,44 pamokos. Jei skaičiuotume, kad 1-12 klasių mokiniai per dieną turi 6 pamokas, tai

vienas mokinys per mokslo metus nesimokė apie 2 savaites“, – kalbėjo A. Sungaila. Vedėjo nuomone, nors 2015-2016 m. m., palyginti su 2014-2015 m. m., kiekvienas rajono mokinys praleido po 7,18 pamokos mažiau, tai vis dėl to kelia nerimą – pirmiausiai reikėtų nustatyti pagrindines mokyklos nelankymo priežastis (tėvų abejingumas vaiko pasiekimams, žema mokymosi motyvacija, patyčių baimė ir kt.) ir ieškoti būdų bei priemonių gerinti pamokų ir mokyklos lankomumą.

Aktuali problema – ir nuolat didėjantis vaikų ir mokinių, kuriems reikalingas ugdymas pagal pritaikytas, individualias programas, turinčių elgesio problemų, augančių socialinės rizikos ar nepasiturinčiose šeimose, skaičius. Būtina pagalba tiek vaikams, tiek jų šeimoms.

Vis dar yra ir problema dėl mokymosi krūvių. Jie, ir mokinių, ir jų tėvų nuomone, tebėra dideli. Gal būt būdas šiai problemai išspręsti būtų integruotas dalykų mokymas, daugiau dėmesio mokymui mokyti.

„Šiuolaikinėje visuomenėje reikia ugdyti šiuolaikišką mokinį. Kelis šimtmečius mokykloje mokytojo žodis buvo paskutinis ir neginčijamas. Dabar mokytojas ir mokinys yra partneriai. Šiandieniniai mokiniai daug imlesni, išmano naujas technologijas, juos sunkiau sudominti. Anksčiau mokytojas buvo žinių šaltinis, o dabar jis – vienas iš šaltinių“, – sakė vedėjas.

Svarbiausi veiklos akcentai

Šiandienos aktualija – mokyklų tinklas, kuris rajone tvarkomas nuo 2002 metų. Pasak A. Sungailos, tapo akivaizdu, kad tuštėjančios mokyklos vadovo ar mokytojų interesų iškėlimas aukščiau mokinių interesų, mokinių padarymas sąjungininkais kovoje dėl varganos mokyklos egzistavimo ne tik brangiai kainuoja, bet ir tyliai daro žalą vaikams, todėl paskutiniaisiais metais mokyklų tinklo pertvarkos žingsniai nebesukelia beprasmių ir nereikalingų diskusijų.

„Geros mokyklos koncepcijos II skyriuje Geros mokyklos modelis akcentuojama, kad svarbiausiu sėkmingos mokyklos veiklos požymiu laikomas tinkamas mokyklos misijos įgyvendinimas, t. y. geri (pageidaujami, priimtini) ugdymo(si) rezultatai ir turtingos, įsimeinančios, prasmingos, malonios gyvenimo mokykloje patirtys. Be šiuo metu įprastais pagrindiniais

mokyklų gerumo rodikliais laikomų formalių akademinių – egzaminų, testų – rezultatų, koncepcijoje akcentuojama ne viena rezultatų rūšis (asmenybės branda, pasiekimai ir pažanga), bet ir rezultatų pasiekimo būdai. Abu aspektai – rezultatai ir jų pasiekimo procesas – yra lygiaverčiai“, – akcentavo švietimo skyriaus vadovas, pateikęs svarbiausius šių mokslo metų veiklos akcentus: individuali kiekvieno mokinio pažanga; skaitymo ir rašymo gebėjimų ugdymas mokant visų dalykų; pamokos veiksmingumo didinimas; pamokų praleidinėjimo ir vėlavimo į pamokas mažinimas; brandos darbo diegimas; kvalifikacijos tobulinimas ir pedagogų rengimas orientuojantis į svarbias Lietuvos švietimo sritis ir kt.

Apie švietimo politikos gaires

rajono savivaldybėje kalbėjusios mero pavaduotojos Danutės Skruibienės nuomone, didesnes galimybes ugdymo kokybei atvertų atskiras dėmesys gabiems vaikams, inovatyvių erdvių – gamtos mokslų laboratorijų, chemijos ir informacinių technologijų kabinetų, poilsio erdvių ir „tyliųjų“ skaityklų – kūrimas, pasiteisinusių metodikų, nukreiptų į individualizuotą ugdymą, taikymas, mokyklų ir verslo bendradarbiavimas, pagalba su sunkumais susiduriantiems mokiniams.

„Jaunam žmogui svarbios ne tik akademinės žinios – svarbi ir neformali veikla, – įsitikinusi vicemerė. – Būtent todėl neformalaus švietimo krepšelis turėtų būti skiriamas ne vien mokslo metu, bet ir per vasaros atostogas. Šiuo metu itin svarbu formuoti psichologiškai ir fiziškai sveiką, kūrybingą ir saugią mokyklą, o to siekiant būtina stiprinti pedagogų rengimą, kad jie būtų pasiruošę spręsti klasėje ar darželio grupėje kylančius patyčių ar smurto atvejus“.

Pasak D. Skruibienės, mokyklų teritorijoms aptverti, vaizdo kameroms įrengti reikalinga valstybinė programa – kadangi daugelio mokyklų teritorijos didelės, šių priemonių įsigijimas Savivaldybei būtų sunki finansinė našta.

Lėšas privalu naudoti racionaliai

Savivaldybės administracijos direktorius Virginijus Domarkas kalbėjo apie Savivaldybės prioritetą – efektyvų švietimui skiriamų lėšų paskirstymą ir panaudojimą. „Šių metų patikslintame biudžete švietimui patvirtinta 15,4 mln. eurų biudžeto asignavimų, arba 47,7 proc. viso

Savivaldybės biudžeto. Šiomet asignavimai švietimui planuojami 962,3 tūkst. Eur, arba 6,7 proc. didesni negu 2015 metais. Mokinio krepšelis planuojamas 85,4 tūkst. Eur didesnis negu 2015 m., nes krepšelio dydis vienam sutartiniam mokiniui patvirtintas 1 tūkst. 14 Eur, arba 34 Eur didesnis negu pernai“, – kalbėjo V. Domarkas.

Rajono gimnazijose mokosi 1658 mokiniai, lėšų, skirtų vienam mokiniui išlaikyti, vidurkis yra 1820 Eur. Daugiausia jų reikia Vydmantų, kur mokosi 277 mokiniai, ir Darbėnų (mokosi 474 mokiniai) gimnazijų mokiniams – atitinkamai 1910 ir 1850 Eur, mažiausiai – 1770 Eur – Salantų gimnazijai.

Pagrindinėse mokyklose mokosi 1584 mokiniai. Brangiausiai – 3100 Eur – kainuoja išlaikyti vieną Grūšlaukės pagrindinėje mokykloje besimokantį mokinį, pigiausiai – 1320 Eur – M. Daujoto pagrindinės mokyklos mokinį. Iš daugiafunkčių centrų daugiausiai lėšų – 3290 Eur – vieno ugdytinio išlaikymui skiriama Baublių mokyklai-daugiafunkciam centrui, besimokančiojo Kartenos mokykloje-daugiafunkciame centre išlaikymas vidutiniškai kainuoja 2600 Eur.

Pradinėse mokyklose mokosi 815 vaikų. Brangiausiai išlaikomas Rūdaičių mokykloje, kurioje yra 86 mokiniai, besimokantis vaikas – 2570 Eur, Kurmaičių pradinėje (yra 102 vaikai) – 2450 Eur, M. Tiškevičiūtės mokykloje (mokosi 410 mokinių) – 2300 Eur, mokykloje-darželyje „Žibutė“ (yra 218 vaikų) – 1930 Eur.

Lopšeliuose-darželiuose brangiausiai – 3100 Eur – kainuoja „Eglutėje“ išlaikomas vaikas, mažiausiai – 2380 Eur – „Ažuoliuke“.

Vienam Salantų meno mokyklos ugdytinui skiriama 1310 Eur, Kretingos meno mokyklos – 1300 Eur, Kretingos suaugusiųjų ir jaunimo mokymo centro mokiniui – 1280 Eur, Kretingos sporto mokyklos – 440 Eur.

V. Domarkas išsakė susirūpinimą dėl neefektyviai naudojamų ugdymo įstaigų patalpų – daugiausiai, net 23,7 kv. m patalpų vienas mokinytis disponuoja Grūšlaukės pagrindinėje mokykloje, 20,8 kv. m – Kartenos mokykloje-daugiafunkciame centre, 16,9 kv. m – Jokūbavo A. Stulginskio pagrindinėje mokykloje. Administracijos direktorius atkreipė dėmesį, jog siekiant racionalaus lėšų naudojimo klausimas dėl efektyvesnio patalpų naudoji-

(Nukelta į 6 p.)

